

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Caesari
Avg. in Comicijs Augustæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Augsburg, 1535

VD16 C 4710

De Votis Monachorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34184

ARTICVLI FIDEL.

In postura.
& recitantur hæc uerba. Mens Apostolorum fuit, non de diebus festis sancire, sed prædicare bonam conuersationem & pietatem.

DE VOTIS MONACHORVM.

Mendacium
in claustra monachorum uisitantur:
Quid de uotis Monachorum apud nos doceatur, melius intelliget, si quis meminerit qualis status fuerit Monasteriorum, quam multa contra Canones in ipsis Monasterijs quotidie fiebant. Augustini tẽpore erant libera collegia, postea corrupta disciplina, ubiq; addita sunt uota, ut tanquam excogitato carcere, disciplina restitueretur. Additæ sunt paulatim supra uota alię multæ obseruationes. Et hæc uincula multis ante iustam etatem contra Canones iniecta sunt. Multi incidere uel errore in hoc uite genus, quibus etiamsi non deessent anni, tamen iudiciũ de suis uiribus defuit. Qui sic irretiti erant, cogebantur manere, etiam si quidam beneficio Canonum liberari possent. Et hoc accidit magis etiam in Monasterijs Virginum quam Monachorum, cum sexui imbecilliori magis parcendũ esset. Hic rigor displicuit multis bonis uiris ante hæc tempora, qui uidebãt puellas & adolescentes in Monasteria detrudi propter uictum, uidebãt quam infeliciter succederet hoc consiliũ, quæ scandala pareret, quos laqueos conscientijs iniiceret. Dolebant auctoritatem Canonum in re periculossima omnino negligi & contemni.

Mendaciu.
Nemo dit iustitia uenire sub nexu, sed ex nata iustitia gloria.
Ad hæc mala, accedebat talis persuasio de uotis, quam cõstat etiam olim displicuisse ipsis Monachis, si qui paulo cordatiores fuerunt, docebant uota paria esse baptismo, docebant se hoc uitæ genere mereri remissionem peccatorum, & iustificationem corã Deo. Imo addebant, uitam Monasticam non tantum iustitiam mereri coram Deo, sed amplius etiã, quia seruaret nõ modo precepta, sed etiam consilia Euangelica.

Ita persuadebant Monasticam professionem longe meliorem esse baptismo, uitam Monasticam plus mereri quam uitam Magistratum, uitam pastorum & similium, qui in mandatis Dei sine facticijs religionibus suae uocationi seruiunt. Nihil horum negari potest, extant enim in libris eorum.

Quid fiebat postea in Monasterijs? Olim erant scholae sacrarum literarum, & aliarum disciplinarum, quae sunt utiles Ecclesiae, & sumebantur inde pastores, & Episcopi. Nunc alia res est, nihil opus est recitare nota. Olim ad discendum conueniebant, nunc fingunt institutum esse uitae genus ad promerendam remissionem peccatorum & iustificationem, immo praedicant esse statum perfectionis, & longe praeferrunt omnibus alijs uitae generibus a deo ordinatis.

Haec ideo recitauimus nihil odiose exaggerantes, ut melius intelligi posset de hac re, doctrina nostrorum. Primum de his qui matrimonia contrahunt, sic docent apud nos, quod liceat omnibus qui non sunt idonei ad coelibatum, contrahere matrimoniū, quia uota non possunt ordinationem ac mandatum Dei tollere. Est autem hoc mandatum Dei, Propter fornicationem habeat unusquisque uxorem suam. Neque mandatum solum, sed etiam creatio & ordinatio dei cogit hos ad coniugiū, qui sine singulari dei opere non sunt excepti, iuxta illud. Non est bonum homini esse solum. Igitur non peccant isti qui obtemperant huic mandato & ordinationi Dei.

Quid potest contra haec opponi? Exaggeret aliquis obligationem uoti quantum uolet, tamen non poterit efficere, ut uotū tollat mandatum Dei. Canones docent in omni uoto, ius superioris excipi, quare multo minus haec uota contra mandata DEI ualent. Quod si obligatio uotorum, nullas haberet causas, cur mutari possit, nec ROMANI Pontifices dispensassent, Neque enim licet homini obligationem quae simpliciter est iuris diuini rescindere. Sed prudenter iudicauerunt Romani Pontifices equitas

*Mendacium.**Rede.**Alignil**cum nre obseruati.**quis e lutheranis
align fuit idon.**o sociales luthera-
nos.**Nihil nisi uitas et
sana doctrina.
Rede sed subsumatur*

*ge sine dispensatione
habet forma laxa:*

Impostura:

Nala consequentia

*Vota sunt irrita
Præclara doctrina*

tem in hac obligatione adhibendam esse, Ideo sæpe de uotis dispensasse leguntur. Nota est historia de Rege Arragonum, reuocato ex Monasterio, & extant exempla nostri temporis.

Deinde cur obligationem exaggerant aduersarij seu effectum uoti, cum interim de ipsa uoti natura fileant, quod debet esse in re possibili, quod debet esse uoluntarium, sponte & consulto conceptum. At quomodo sit in potestate hominis perpetua castitas non est ignotum. Et quotusquisque sponte & consulto uouit? Puellæ & adolescentes priusquam iudicare possunt, persuadentur ad uendum, interdum etiam coguntur. Quare non est equum tam rigide de obligatione disputare, cum omnes fateantur contra uoti naturam esse, quod non sponte, quod inconsulto admittitur.

Plerique Canones rescindunt uota ante annum. 15. contracta quia ante illam ætatem non uidetur tantum esse iudicij, ut de perpetua uita constitui possit. Alius Canon plus concedens hominum imbecillitati, addit annos aliquot, uetat enim ante annum. 18. uotum fieri. Sed utrum sequemur, maxima pars habet excusationem, cur Monasteria deserant, quia plurimi ante hanc ætatem uouerunt. Postremo etiam si uoti uiolatio reprehendi posset, tamen non uidetur statim sequi, quod coniugia talium personarum, dissoluenta sint. Nam Augustinus negat debere dissolui. 27. quæst. 1. Cap. Nuptiarum, cuius non est leuis autoritas, etiam si alij postea aliter senserunt.

Quamquam autem mandatum Dei de coniugio uideatur plerisque liberare a uotis, tamen afferunt nostri & aliam rationem de uotis, quod sint irrita, quia omnis cultus Dei, ab hominibus sine mandato Dei institutus & electus ad promerendam remissionem peccatorum & iustificationem, impius est, sicut Christus ait, Frustra colunt me mandatis hominum. Et Paulus ubique docet, iustitiam non esse quærendam ex nostris obseruationibus & cultibus, qui sint excogitati ab hominibus, sed contingere eam per fidem, credentibus se habere Deum placatum & propitium propter Christum,

Christum, non propter ulla nostra merita.

Constat autem Monachos docuisse, quod factitiæ religiones mereantur remissionem peccatorum & iustificationem, & quod pro peccatis satisfaciant. Quid hoc est aliud q̄ de gloria Christi detrahere & obscurare, ac negare iustitiam fidei: Sequitur igitur ista uota usitata, impios cultus fuisse, quare sunt irrita. Nam uotum impium, & factum contra mādata dei non ualeat, nec enim debet uotum uinculum esse iniquitatis, ut Canon dicit.

Paulus dicit, Euacuati estis a Christo, qui in lege iustificamini, a gratia excidistis. Id est, qui sentiunt quod mereantur proprijs operibus remissionem peccatorum, & q̄ propter propriam legis impletionem placeant deo, nec sentiūt q̄ propter Christum gratis accipiant fide donatam remissionem peccatorum per misericordiam dei, & q̄ propter Christum placeant deo, hi amittunt Christum, quia fiduciam debitam Christo & promissioni dei, transferunt ad opera. Item opponunt iræ dei, non propiciatore Christum, sed propria opera, quare honorem debitum Christo, transferunt ad opera nostra. Constat autem Monachos hoc docere, q̄ suis obseruationibus mereantur remissionem peccatorū, q̄ habeant deum propiciū propter has obseruationes. Quare docent confidere suis operibus non propiciatione Christi. Hæc fiducia est impia, & cum euangelio pugnat, & in iudicio dei deprehendetur esse inanis. Non enim possunt opera nostra opponi iræ ac iudicio dei. Tantum ita placatur ira dei, quando gratuita misericordiam, propter Christum promissam fide apprehendimus. Amittunt igitur Christum, qui fiduciam non in Christum, sed in opera propria collocant. amen.

Præterea Monachi docuerunt suum uitæ genus statum esse perfectionis, quia obseruarent non solum præcepta, sed etiam cōfilia. Hic error maxime pugnat cum euangelio, q̄ finxerunt se præceptis ita satisfacere, ut amplius etiam facerent. Et hinc natus est horribilis error, q̄ finxerunt se habere merita supererogata

E

Mendacium

Uerū immo et loci

hæc:

in mepla ysterna:

Stupida impia

constat q̄ states mentis.

Procesis.

quæ doctrina.

tionis. Hæc applicauerunt pro alijs, ut satisfactiones essent pro alienis peccatis. Hæc si quis odiose uelit exagitare, q̄ multa commemorare possit, quorum iam ipsos Monachos pudet.

Nō est leue scandalū in ecclesia populo proponere certū cultū ab hominibus excogitatum sine mandato dei, & docere quod talis cultus iustificet homines. Quia iustitia fidei in Christū, quā maxime oportet tradi in ecclesia, obscuratur, cum illæ mirificæ religiones Angelorum, simulatio paupertatis & humilitatis, & cœlibatus offunduntur oculis hominum.

Præterea obscurantur præcepta dei, & uerus cultus dei, cum audiunt homines, solos Monachos esse in statu perfectionis, quia perfectio Christiana est serio timere deum, & rursus concipere magnam fidem, & considerare propter Christum, quod habeamus deum placatum, petere a deo, & certo expectare auxilium in omnibus rebus gerendis, iuxta uocationem. Interim foris diligenter facere bona opera, & seruire uocationi. In his rebus est uera perfectio, & uerus cultus dei, non est in cœlibatu aut mendicitate, aut ueste sordida. Ac populus concipit multas perniciosas opiniones ex illis falsis præconijs uitæ Monasticæ. Audit sine modo laudari cœlibatum, ideo cum offensione conscientia uersatur in coniugio. Audit solos mendicos esse perfectos, ideo cum offensione conscientia retinet possessiones, negociatur. Audit consiliū euangelicum esse de non uindicando, ideo alij in priuata uita nō uerētur ulcisci, audiunt enim consiliū esse non præceptum. Alij oēs magistratus & ciuilia officia iudicāt indigna esse Christianis.

Leguntur exempla hominum, qui deserto coniugio, deserta rei publicæ administratione, abdidit se in Monasteria. Id uocabant fugere ex mundo, & quærere uitæ genus quod deo magis placeret, nec uidebant deo seruendum esse in illis mandatis que ipse tradidit, non in mandatis, quæ sunt excogitata ab hominibus. Bonum & perfectum uitæ genus est, quod habet mandatū dei. De his rebus necesse est admonere homines, Et ante hæc tē

pora reprehendit Gerson errorem Monachorum de perfectione & testatur suis temporibus nouam uocem fuisse, quod uita Monastica sit status perfectionis. *Gerson*

Tam multae impiae opinioniones haerent in uotis, quod mereantur remissionem peccatorum & iustificationem, quod sint perfectio Christiana, quod seruent consilia & praecipua, quod habeant opera supererogationis. Haec omnia cum sint falsa & inania, faciunt uota irrita.

DE POTESTATE ECCLESIASTICA.

Magnae disputationes fuerunt de potestate Episcoporum, in quibus nonnulli incommode commiscuerunt potestatem ecclesiasticam, & potestatem gladij. Et ex hac confusione, maxima bella, maximi motus extiterunt, dum Pontifices freti potestate clauium, non solum novos cultus instituerunt, reservatione casuum, uiolenti excommunicationibus conscientias onerauerunt, sed etiam regna mundi transferre, & imperatoribus adimere imperium conati sunt. Haec uitia multo ante reprehenderunt in ecclesia homines pii & eruditi. Itaque nostri ad consolandas conscientias, coacti sunt ostendere discrimen ecclesiasticae potestatis, & potestatis gladij, & docuerunt utramque propter mandatum dei religiose uenerandam & honore afficiendam esse, tanquam summa dei beneficia in terris.

Sic autem sentiunt, potestatem clauium, seu potestatem Episcoporum iuxta euangelium, potestatem esse seu mandatum dei, praedicandi euangelij, remittendi & retinendi peccata, & administrandi sacramenta. Nam cum hoc mandato Christus mittit apostolos, Sicut misit me pater, ita & ego mitto uos, Accipite spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis peccata, retenta sunt. *Marci 16. Ite, praedicate euangelium omni creaturae &c.*